

Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіки та міжнародних відносин
Кафедра економіки і міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ринок фінансових послуг

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

другий (магістерський) рівень

(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магістр

(назва ступеня вищої освіти)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

076 «Підприємництво,
торгівля та біржова
діяльність»

(код та найменування
спеціальності)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Підприємництво,
торгівля та біржова
діяльність»

(найменування освітньої
програми)

1. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Ринок фінансових послуг» є однією з базових для підготовки магістрів зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Ринок фінансових послуг – це особлива, притаманна тільки ринковій економіці сфера економічних взаємовідносин, де здійснюється купівля – продаж, розподіл і перерозподіл фінансових активів країни між сферами економіки. Ринок фінансових послуг є ринком, на якому відбувається обмін фінансовими ресурсами та мобілізація капіталу в різних його формах. Об'єктивною підставою функціонування ринку фінансових послуг є неспівпадіння потреби в фінансових ресурсах з наявністю джерел задоволення цієї потреби.

Саме навчальний курс дисципліни «Ринок фінансових послуг» дає можливість засвоєти знання з теоретичних та практичних аспектів управління фінансами за допомогою фінансових посередників та аналізу фінансових послуг; підготувати кваліфікованих спеціалістів у галузі фінансових послуг як специфічної сфери грошових відносин, які виникають у процесі руху фінансових фондів між державою, юридичними та фізичними особами за допомогою спеціалізованих фінансових інститутів.

Ринок фінансових послуг є одним з механізмів забезпечення конкурентоспроможності економіки країни, оскільки розподіл фінансових ресурсів на цьому ринку відбувається на конкурентній основі, що дозволяє спрямувати інвестиційні потоки у найбільш привабливі сегменти економіки і тим самим сприяти економічному зростанню. До ринків фінансових послуг належать професійні послуги на ринках банківських, страхових та інвестиційних послуг на фондовому ринку та інших видах ринків, що забезпечують обіг фінансових активів. Треба зазначити, що функціонування цих ринків є взаємопов'язаним, недостатній рівень розвитку одного з них позначається на розвитку усіх інших.

Навчальна дисципліна «Ринок фінансових послуг» покликана сформувати у студентів цілісні знання про механізм реалізації економічних відносин на ринку фінансових послуг безпосередньо пов'язаний з процесом купівлі-продажу, розподілу та

перерозподілу фінансових активів, які знаходяться у власності економічних суб'єктів національної і світової економіки в рамках системи спеціалізованих фінансових інститутів.

2. Стислий опис навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни визначається програмою курсу в межах змісту програми навчальної дисципліни. Основна увага приділяється вивченню засад системи грошових та економічних відносин, що виникають у процесі перерозподілу фінансових ресурсів на фінансовому ринку між державою, юридичними та фізичними особами шляхом формування фондів цільового призначення через систему фінансових посередників.

Мета навчальної дисципліни – поглибити й систематизувати знання студентів щодо управління фінансами та системою фінансового моніторингу, який забезпечуватиме їм мобільність та конкурентні переваги на вітчизняному та міжнародному ринку праці, формування у спеціалістів комплексного розуміння системи взаємозв'язків на ринку фінансових послуг та державної політики, вироблення рекомендацій для прийняття управлінських рішень

Завданнями вивчення дисципліни є:

- набуття студентами ґрунтовних знань з дисципліни «Ринок фінансових послуг»;
- формування у студентів професійних знань, умінь і навичок опанування теоретичних та практичних засад побудови ринку фінансових послуг як цілісного механізму перерозподілу фінансових активів між державою, фізичними та юридичними особами конкурентної розвідки;
- оволодіння навичками опанування засад нормативно-законодавчої бази, що регламентує діяльність професійних та непрофесійних учасників ринку фінансових послуг;
- формування уміння комплексно й адекватно застосовувати професійно-технічні, й інші знання й уміння при вирішенні завдань ринка фінансового ринку, порівняльного аналізу в галузі фінансових послуг та визначенні конкурентних переваг;
- формування у студентів готовності до комплексного розуміння взаємозв'язків, які виникають між учасниками ринку фінансових послуг та системою фінансових інститутів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- теоретично-фундаментальні основи фінансових послуг та відповідного ринку як економічних категорій, місце фінансових послуг у русі фінансових фондів;
- специфіку та методи визначення споживчих характеристик фінансових послуг;
- передбачення дій механізму державного регулювання сфери фінансових послуг;
- особливості передбачення змін на ринку фінансових послуг.

вміти:

- аналізувати економічний зміст і схеми надання фінансових послуг, механізм функціонування фінансових установ різних видів;
- контролювати та здійснювати моніторинг фінансових потоків під час використання та надання фінансових послуг;
- вивчати й оцінювати ефективність використання фінансових послуг суб'єктами господарювання, фізичними особами та державними установами.

Набути соціальних навичок (soft-skills):

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність працювати в команді.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність діяти відповідально та свідомо.

Пререквізити (Prerequisite) –

Дисципліна «Ринок фінансових послуг» пов'язана з навчальними дисциплінами:

«Економіка підприємства», «Фінанси», «Фінанси підприємств»

Постреквізити. Знання та вміння студентів після освоєння змісту дисципліни «Ринок фінансових послуг» будуть використовуватися у різних сферах діяльності фахівця.

Формат навчальної дисципліни - очний (offline): проведення лекцій, лабораторних робіт та консультації для кращого розуміння. Під час сесії заочної форми навчання формат очний (offline / Face to face), у міжсесійний період – дистанційний (online).

Blended Learning – викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, якому використовуються спеціальні інформаційні технології, такі як комп'ютерна графіка, аудіо та відео, інтерактивні елементи, онлайнконсультування і т.п.

Методи навчання: В процесі викладання дисципліни застосовуються різноманітні методи навчання, а саме-методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні, бінарні(подвійні) методи навчання.

3. Зміст навчальної дисципліни

	Години	Кредити	Семестр	
			I	II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120	-
Аудиторні заняття, у т.ч.:	28		28	-
Лекції	14		14	-
лабораторні роботи	-		-	-
практичні заняття	14		14	-
Самостійна робота, у т.ч.:	92		92	-
підготовка до аудиторних занять	42		42	-
підготовка до контрольних заходів	20		20	-
виконання реферату або проекту	-		-	-
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	10		10	-
підготовка до екзамену/заліку	20		20	-
Форма підсумкового контролю			залік	

4. Структура (тематичний план) дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Ус ьо- го	у тому числі					у сьо го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи ринку фінансових послуг												

Тема 1. Ринок фінансових послуг	12	2	-	-	-	10	12	2	-			10
Тема 2. Поняття фінансового посередництва, його класифікація	12	-	2			10	12	-	2			10
Тема 3. Інституціональна структура ринку фінансових послуг	12	2	-	-	-	10	12	2	-			10
Тема 4. Сегментарна структура ринку фінансових послуг	12	-	2			10	12	-	-			12
Тема 5. Інфраструктура ринку фінансових послуг	12	2	2	-	-	10	12	-	2			12
Разом за змістовим модулем 1	60	6	6			50	60	4	4			54
Змістовий модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках												
Тема 6. Фінансові послуги на ринку грошей	12	-	2			10	12	-	2			10
Тема 7. Фінансові послуги на валютному ринку	12	2	2	-	-	10	12	2	-			10
Тема 8. Фінансові послуги на фондовому ринку	12	2	2			10	12	2	2			10
Тема 9. Фінансові послуги з управління ризиком	12	2	-	-	-	10	12	2	-			12
Тема 10. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	12	2	2			10	12	-	2			12
Разом за змістовим модулем 2	60	8	8			50	60	6	6			54
Усього годин	120	14	14	-	-	100	120	10	10			108

5. Лекційний курс

№ зан.	Тема занять	Кількість Годин	
		Денна	Заочна
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи ринку фінансових послуг			
1	Тема 1. Ринок фінансових послуг 1. Сутність та види фінансових послуг. 2. Економічна сутність ринку фінансових послуг. 3. Структура та функції ринку фінансових послуг. 4. Становлення ринку фінансових послуг в Україні.	2	2
2	Тема 2. Поняття фінансового посередництва, його класифікація. 1. Функції фінансових посередників на ринку фінансових послуг. 2. Класифікація фінансових посередників. 3. Організаційні правила діяльності фінансових установ.	-	-

3	Тема 3. Інституціональна структура ринку фінансових послуг 1. Характеристика інституційної структури ринку фінансових послуг. 2. Діяльність банків як oferentів фінансових послуг. 3. Особливості функціонування небанківських кредитних установ	2	2
4	Тема 4. Сегментарна структура ринку фінансових послуг. 1. Поняття структуризації та сегментації ринку фінансових послуг. 2. Визначення оптимальної структури. 3. Характеристика сегментів ринку фінансових послуг.	-	-
5	Тема 5. Інфраструктура ринку фінансових послуг 1 Інститути інфраструктури, що функціонують на ринку фінансових послуг. 2 Елемент інфраструктури ринку фінансових послуг. Біржові індекси. 3 Структура Національної депозитарної системи України. 4 Діяльність саморегулюючих та розрахунково-клірингових організацій на ринку фінансових послуг.	2	-
Разом за модулем № 1		6	4
Змістовий модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках			
6	Тема 6. Фінансові послуги на ринку грошей 1. Вкладення капіталу в фінансово-кредитних установах. Безстрокові і термінові вклади (депозити). 2. Послуги для здійснення грошових платежів та розрахунків. 3. Операції з інструментами грошового ринку. Операції з комерційними векселями. 4. Державні фінансові інститути на грошовому ринку. Діяльність емісійного банку. Діяльність державного казначейства. 5. Математичне забезпечення операцій на грошовому ринку	-	-
7	Тема 7. Фінансові послуги на валютному ринку 1. Конверсійні операції на валютному ринку. Ринок операцій спот. 2. Стратегія валютного арбітражу. 3. Валютні форвардні та ф'ючерсні операції. Валютні опціони і свопи. 4. Міжнародні розрахунки. Валютні клірингові розрахунки.	2	2
8	Тема 8. Фінансові послуги на фондовому ринку 1. Операції з емісії цінних паперів на фондовому ринку. Андеррайтинг. 2. Посередницькі послуги при вкладанні капіталу в цінні папери. Брокерські та дилерські послуги торговців цінними паперами. 3. Депозитарні послуги. 4. Операції репо з цінними паперами. 8.5. Управління портфелем цінних паперів.	2	2
9	Тема 9. Фінансові послуги з управління ризиком 1. Види діяльності фінансових установ з обмеження ризиків. 2. Сутність операції хеджування. 3. Сутність страхування. 4. Характеристика контрактів за допомогою яких здійснюється хеджування: ф'ючерси, форварди, опціони. Види хеджування.	2	2

10	Тема 10. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг 1 Суть і важелі державного регулювання ринку фінансових послуг на етапі його становлення. 2 Система державного регулювання окремих сегментів ринку фінансових послуг. 2.1 Місце та роль НБУ в системі державного регулювання ринку фінансових послуг. 2.2 Державна політика на валютному ринку. 2.3 Регулювання діяльності учасників ринку цінних паперів. 2.4 Державне регулювання посередницької діяльності.	2	-
	Разом за модулем № 2	8	6
	Всього	14	10

6. Темі практичних занять

№ зан.	Тема занять	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи ринку фінансових послуг			
1	Тема 1. Ринок фінансових послуг	-	-
2	Тема 2. Поняття фінансового посередництва, його класифікація	2	2
3	Тема 3. Інституціональна структура ринку фінансових послуг	2	-
4	Тема 4. Сегментарна структура ринку фінансових послуг	2	2
5	Тема 5. Інфраструктура ринку фінансових послуг		-
	Разом за модулем 1	6	4
Змістовий модуль 2. Фінансові послуги на окремих ринках			
6	Тема 6. Фінансові послуги на ринку грошей	2	2
7	Тема 7. Фінансові послуги на валютному ринку	-	-
8	Тема 8. Фінансові послуги на фондовому ринку	2	2
9	Тема 9. Фінансові послуги з управління ризиком	2	2
10	Тема 10. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	2	-
	Разом за модулем № 2	8	6
	Всього	14	10

7. Самостійна робота

№ зан.	Вид роботи / назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Підготовка до аудиторних занять	50	50
2	Підготовка до контрольних заходів	10	20
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	12	10
	Тема 2. Новітні технології та проблеми розвитку ринку фінансових послуг.	2	2

	Тема 3. Розкрийте зміст трансформаційного та інформаційного підходів у теорії фінансового посередництва.	-	2
	Тема 4. Елементи інституційної інфраструктури ринку фінансових послуг.	2	-
	Тема 5. Управлінська фінансова інфраструктура.	-	-
	Тема 6. Сутність та інститути грошового ринку. Міжбанківський ринок як частина грошового ринку.	2	2
	Тема 7. Валютний ринок та його структура.	2	-
	Тема 8. Становлення та розвиток фондових послуг в Україні, США, Європи: порівняльний аналіз та перспективи.	2	2
	Тема 9. Конкурентна розвідка в кредитній сфері та при злитті /поглинанні підприємств	-	-
	Тема 10. Загальна характеристика та цілі основних груп учасників ринку термінових контрактів (хеджерів, спекулянтів та арбітражерів).	2	2
7	Підготовка до заліку	20	20
	Всього	92	100

8. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання курсу	Участь в роботі впродовж семестру – 50% від загальної оцінки. Залік: 50% від загальної оцінки. Залік усний згідно з переліком питань.
Вимоги до письмової роботи	Усі письмові роботи повинні бути написані самостійно, плагіат заборонений. Обсяг письмових робіт – до 500 слів. Оцінюється якість та оригінальність наведених аргументів. Письмові роботи повинні подаватись вчасно. У випадку невчасного подання письмової роботи оцінка знижується – віднімається 5 балів за день прострочення.
Семінарські заняття	Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов'язкове виконання усіх письмових завдань у зошиті (конспект).
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов'язкова присутність на лекційних заняттях. У разі пропуску 1/3 лекційних занять студент не допускається до підсумкового контролю. Активність впродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх семінарських занять. Відпрацювання семінарських занять здійснюється протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті. На семінарських заняттях обов'язково мати зошит з виконаними завданнями.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль. Форма контролю: екзамен.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Актуальні проблеми ділової конкурентної розвідки» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 50 балів.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом

спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«відмінно» – студент дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, рішення задач та виконання вправ є правильними, демонструє знання матеріалу підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформлює завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність і творчість у виконанні групових завдань;

«добре» – коли студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій і розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу, проявляє активність у виконанні групових завдань;

«задовільно» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність, участь у виконанні групових завдань;

«незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, має неповний конспект лекцій, індиферентно або негативно проявляє себе у виконанні групових завдань.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 50 балів, і рейтингу з атестації (залік) – 50 балів.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією, методистом та викладачами з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, методистом, викладачами та підготовки (друку) рефератів і самостійних робіт

10. Політика дисципліни

При організації освітнього процесу в Інституті права, економіки та міжнародних відносин МГУ студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про підготовку і захист магістерської роботи; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.

Письмові роботи

Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (реферат, есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до заліку, студент може написати додаткову письмову роботу (реферат) за темою яка буде погоджена з викладачем.

Академічна доброчесність

Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідання занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Пропущені лекції або практичні заняття зараховуються шляхом опрацювання студентом лекцій або практичних занять (конспектування, розв'язування задач, підготовка реферату, тощо) із наступним їх захистом.

Література

Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

11. Рекомендована література

Основна

1. Бакаєв Л. О. Ринок фінансових послуг. Навчальний посібник / Л. О.Бакаєв, Е. О.Соколова, І. П. Шиндирук, Л. П. Грознецька. – К. : ДЕТУТ, 2014. –384 с.
2. Бардиш Г. О. Ринок фінансових послуг [Текст] : підручник / Г. О. Бардиш. – Львів : ЛБІ НБУ, 2006. – 463 с.
3. Васильєва В.В. Фінансовий ринок: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В.В. Васильєва, О.Р. Васильченко. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 368 с.
4. Горбач Л.М. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / Л.М. Горбач, О.Б. Каун. – К.: Кондор, 2006. – 435 с.
5. Еш С.М. Ринок фінансових послуг [текст] : навчальний посібник / С.М. Еш. – К. : «Центр учбової літератури» , 2015. – 400 с.
6. Жуков В. В. Ринок фінансових послуг [Текст] : навчальний посібник / В. В. Жуков. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 248 с.
7. Загородній А.Г. Ринок фінансових послуг: Термінологічний словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. – Львів: Бескид Біт, 2008. – 544 с.
8. Кириченко О.А. Ринок фінансових послуг: Підручник / О.А. Кириченко, М.П. Денисенко, А.В. Чупіс // 2-ге видання перероб. і допов. — К.: Дорадо-Друк, 2010. — 352 с.
9. Куриленко Т. П. Ринок фінансових послуг [Текст] : підручник / Т. П. Жуков. – К. : Кондор, 2006. – 208 с.

10. Маслова С.О. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / С.О. Маслова, О.А. Опалов. – К.: Кондор, 2006. – 192 с.
11. Науменкова С.В. Ринок фінансових послуг [Текст]: навч. посіб. [для вузів] / С.В. Науменкова, С.В. Міщенко. – К.: Знання, 2010. – 532 с.
12. Науменкова С.В. Система регулювання ринків фінансових послуг зарубіжних країн: Навч. посібник / С.В. Науменкова, В.І. Міщенко. — К.: ЦНД НБУ, УБС НБУ. 2010. — 170 с.
13. Пересада А. А. Ринок фінансових послуг [текст] : підручник / А. А. Пересада, Т. В. Майорова, О. О. Ляхова. – К. : КНЕУ, 2005. – 736 с.
14. Приходько Н.В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Н.В. Приходько. – Миколаїв: НУК, 2007. – 72с.
15. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / [М.А. Коваленко, Л.М. Радванська, Н.В. Лобанова, Г.М. Швороб]. – Херсон: Олді-плюс, 2005. – 572 с.
16. Ринок фінансових послуг: навч. посібник / Д.І. Дема, І.В. Абрамова, І.А. Шубенко, Л.В. Недільська, В.М. Трокоз. [2-е вид. перероб. і допов.]. - К.: Алерта, 2013. – 376 с.
17. Сич Є.М. Ринок фінансових послуг [текст] : навчальний посібник / Є.М.Сич, В.П. Льчук, Н.І. Гавриленко. – К. : «Центр учбової літератури», 2012. – 428 с.
18. Унінець-Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навч. посібник / В.П. Унінець-Ходаківська, О.І. Костюкевич, О.А. Лятамбор // Вид. 2-ге, доп. і перероб. — К.: Центр учб. літератури, 2009. — 392 с.
19. Ходаківська В.П. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: навч. посіб. / В.П. Ходаківська, В.В. Беляєв. – К.: ЦУЛ, 2002. – 616 с.
20. Хома І.Б. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник / І.Б. Хома, І.В. Алексєєв, Л.С. Тревого, Н.І. Андрушко // 2-ге видання перероб. — Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2012. — 248 с.
21. Черкасова С.В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / С.В. Черкасова. – Львів: Магнолія 2006, 2007. – 496 с. 22. Шелудько В.М. Фінансовий ринок: підруч. / В.М. Шелудько. – .
22. Черкасова С.В. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / С.В. Черкасова. – Львів: Магнолія 2006, 2007. – 496 с.
23. Щетинін А.І. Гроші та кредит: підручник. / А.І. Щетинін. – 3-ге переробл. та доповн. – К.: ЦУЛ, 2008. – 432 с.

Додаткова

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Конституція України [Електронний ресурс] Закон від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>.
3. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Про інститути спільного інвестування [Електронний ресурс] : Закон України від 05.07.2012р. № 5080-VI (із змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
5. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс] : Закон України від 07.12.2000 р. №2121-III. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
6. Про депозитарну систему України [Електронний ресурс] : Закон України від 06.07.2012р. № 5178-VI (із змінами та доповненнями). – Режим доступу :

- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>.
7. Про концепцію функціонування та розвитку фондового ринку України [Електронний ресурс] : Постанова Верховної Ради України від 22.09.1995р. № 342/95-ВР. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/342/95-%D0%B2%D1%80>.
  8. Про кредитні спілки [Електронний ресурс] : Закон від 20.12.2001 № 2908-III. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>.
  9. Про Національний банк України [Електронний ресурс] : Закон від 20.05.1999 № 679-XIV. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.
  10. Про обіг векселів в Україні [Електронний ресурс] : Закон України від 05.04.2001р. № 2374-III (із змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>.
  11. Про приватизаційні папери [Електронний ресурс] : Закон України 06.03.1992 р. № 2173-XII (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2173-12>.
  12. Про систему валютного регулювання і валютного контролю [Електронний ресурс] : Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/15-93>.
  13. Про страхування [Електронний ресурс] : Закон від 07.03.1996 № 85/96-ВР. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
  14. Про фінансовий лізинг [Електронний ресурс] : Закон від 16.12.1997 № 723/97-ВР – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>.
  15. Про фінансові послуги та державне регулювання ринку фінансових послуг [Електронний ресурс] : Закон України від 12.07.2001р. № 2664-III (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.
  16. Про цінні папери та фондовий ринок [Електронний ресурс] : Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
  17. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] : Кодекс від 16.01.2003р. № 435-IV. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Джерела Інтернет:

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>
2. Всесвітній банк. — Режим доступу : <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.
3. Державна служба статистики [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Європейський Союз. — Режим доступу https://eeas.europa.eu/topics/eu-information-russian_ru.
5. Єдине вікно доступу до освітніх ресурсів. — Режим доступу : <http://window.edu.ru>.
6. Кафедра фінансів, банківської справи та страхування Миколаївського національного аграрного університету [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу : finance.mnau.edu.ua.
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.
8. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>

9. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua>.
10. Національний банк України [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу : <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
11. Фінансовий портал МІНФІН [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. — Режим доступу <http://minfin.com.ua/>

Гарант освітньої програми
зав. кафедри економіки і міжнародних економічних відносин
д.е.н., професор

Головченко О.М

